

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Sprawozdanie dotyczące polityki konkurencji za rok 2015”

[COM(2016) 393 final – SWD(2016) 198 final]

(2017/C 034/17)

Sprawozdawca: **Juan MENDOZA CASTRO**

Wniosek o konsultację:	Komisja Europejska, 17.8.2016
Podstawa prawna:	Art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej [COM(2016) 393 final – SWD(2016) 198 final]
Sekcja odpowiedzialna:	Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji
Data przyjęcia przez sekcję:	4.10.2016
Data przyjęcia na sesji plenarnej:	19.10.2016
Sesja plenarna nr:	520
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się):	211/1/4

1. Wnioski i zalecenia

- 1.1. EKES pozytywnie ocenia sprawozdanie za rok 2015, zważywszy na to, że polityka konkurencji zapewniająca równe warunki działania wszystkich sektorów ma fundamentalne znaczenie dla gospodarki społecznej i rynkowej UE.
- 1.2. Import oparty na nieuczciwej konkurencji stanowi zagrożenie dla unijnych przedsiębiorstw. Środki antydumpingowe są niezbędne do ocalenia miejsc pracy i ochrony sektorów gospodarki dotkniętych tym zjawiskiem.
- 1.3. EKES podziela niepokoje MŚP, związków zawodowych i stowarzyszeń przedsiębiorców w UE w związku z możliwością uznania Chin za gospodarkę rynkową.
- 1.4. MŚP, będące podstawą ożywienia gospodarczego, są najbardziej narażone na nadużywanie dominującej pozycji przez inne podmioty.
- 1.5. Kontrola pomocy państwa umożliwi efektywniejsze wykorzystywanie zasobów i poprawę funkcjonowania finansów publicznych. Pomoc taka może jednak mieć zasadnicze znaczenie dla zagwarantowania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym.
- 1.6. EKES zaleca poprawę jakości informacji o pomocy państwa, aby zwiększyć jawność i przejrzystość.
- 1.7. Innowacje cyfrowe kontrolowane są przez niewielką liczbę podmiotów z państw trzecich, które prowadzą działalność w skali globalnej. W związku z tym kluczowe znaczenia dla Europy ma zapewnienie sobie wiodącej pozycji dzięki jednolitemu rynkowi cyfrowemu.
- 1.8. Wielkim wyzwaniem dla unijnej polityki konkurencji w sektorze zdominowanym przez gigantów technologicznych jest zapewnienie konsumentom dostępu do najlepszych produktów po jak najkorzystniejszych cenach oraz to, aby wszystkie przedsiębiorstwa, zarówno duże, jak i małe, konkurowały ze sobą na otwartym rynku w oparciu o wartość swoich produktów. EKES jest zdania, że zasadniczo działania UE mają charakter zrównoważony i są dostosowane do przepisów, pomimo pewnych pojawiających się zastrzeżeń.

1.9. Europejska unia energetyczna dokonała znacznych postępów w zakresie bezpieczeństwa dostaw (co oznacza sukces strategiczny), redukcji emisji gazów cieplarnianych, upowszechniania energii ze źródeł odnawialnych i zwiększenia możliwości wyboru oferowanych odbiorcom. Musi jednak stawić czoła istotnym wyzwaniom związanym z kosztami energii, zwiększeniem wzajemnych powiązań w sieciach oraz przywództwem we wdrażaniu porozumienia paryskiego.

1.10. W sektorze energetycznym kontrolę połączeń przedsiębiorstw należy pogodzić z przewidywaniem połączeń i przejść zmniejszających koszty produkcji, co zmniejsza też liczbę przedsiębiorstw.

1.11. Rozporządzenie (WE) nr 1/2003 wzmocniło pozycję krajowych organów ochrony konkurencji i przyczyniło się do ugruntowania międzynarodowego prestiżu, jakim cieszy się unijna polityka konkurencji. Koordynacja prac między poszczególnymi krajowymi organami konkurencji oraz między tymi organami a Komisją zwiększa skuteczność działań w przypadku operacji transgranicznych.

1.12. W związku z kryzysem finansowym EKES ponownie stwierdza, że należy ograniczyć narażanie podatników na koszty ratowania banków.

1.13. EKES nawołuje do stosowania norm unijnych, które ograniczałyby opłaty interchange od transakcji płatniczych realizowanych za pomocą kart kredytowych i debetowych bez względu na kraj będący siedzibą emitenta karty, oraz aby banki miały możliwość oferowania sprzedawcom detalicznym mającym siedzibę w innym państwie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) niższych opłat interchange.

1.14. EKES podkreśla, że Komisja powinna kontynuować wysiłki w zakresie promowania konkurencji poprzez ograniczanie zakłóceń w związku z podatkami wynikających z braku dostosowania 28 systemów podatkowych.

1.15. Upowszechnienie się systemów konkurencji w wyniku globalizacji sprawia, że współpraca międzynarodowa staje się koniecznością. W związku z rosnącymi wymaganiami i uczestnictwem w różnego rodzaju forach (OECD, UNCTAD, Międzynarodowa Sieć Konkurencji) EKES zwraca uwagę, że UE musi dysponować odpowiednimi zasobami, aby jej głos był nadal słyszalny i szanowany w takim samym stopniu, jak obecnie.

2. Sprawozdanie dotyczące polityki konkurencji za rok 2015

2.1. Komisja stwierdza, że „silna i skuteczna polityka konkurencji UE od zawsze stanowiła podstawę projektu europejskiego”.

2.2. Główne aspekty sprawozdania zostały pogrupowane w trzech rozdziałach:

- polityka konkurencji przyczyniająca się do wzrostu innowacji i inwestycji w UE,
- wykorzystywanie możliwości jednolitego rynku cyfrowego, oraz
- budowanie zintegrowanej i korzystnej dla klimatu europejskiej unii energetycznej.

2.3. Komisja informuje o swoich konkretnych działaniach w każdym z tych obszarów, zaznaczając, że za zasady przewodnie przy stosowaniu przepisów prawa uznała zachowanie bezstronności, stosowanie norm państwa prawa i służenie wspólnym europejskim interesom.

2.4. W ostatnich 25 latach liczba systemów konkurencji na całym świecie drastycznie wzrosła z około 20 na początku lat 90. XX w. do około 130 w 2015 r., obejmując 85 % ludności na świecie.

3. Uwagi ogólne

3.1. Polityka konkurencji UE

3.1.1. EKES pozytywnie ocenia sprawozdanie za 2015 r. dotyczące głównych obszarów rozwoju gospodarki i dobrobytu obywateli Unii.

3.1.2. Polityka konkurencji oparta na równych warunkach działania we wszystkich sektorach stanowi podstawę rynkowej gospodarki społecznej w Europie. Ponadto stanowi ona zasadniczy instrument gwarantujący poprawne funkcjonowanie dynamicznego, efektywnego, zrównoważonego i innowacyjnego rynku wewnętrznego oraz pobudzania wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy i konkurencyjności na arenie globalnej.

3.1.3. Polityka konkurencji nie może uniemożliwiać pojawiania się liderów branżowych w europejskiej gospodarce. Aby była efektywna i wiarygodna, nie może być wyłącznie ukierunkowana na obniżanie cen konsumpcji, lecz także wspierać rozwój i konkurencyjność europejskich przedsiębiorstw na światowych rynkach.

3.1.4. Silna baza przemysłowa ma zasadnicze znaczenie dla dobrobytu i wzrostu. Biorąc pod uwagę zagrożenia, jakie nieuczciwa konkurencja stwarza dla europejskich przedsiębiorstw, EKES przypomina, że środki antydumpingowe chronią dziesiątki tysięcy pośrednich i bezpośrednich miejsc pracy oraz sektory gospodarki przed nieuczciwymi politykami importu.

3.1.5. Import odbywający się na warunkach dumpingowych stanowi nieuczciwą konkurencję zagrażającą tysiącom miejsc pracy w UE. EKES uważa, że trudno jest uznać Chiny za gospodarkę rynkową, ponieważ państwo to nie spełnia czterech z pięciu kryteriów ustanowionych na podstawie praktyki Komisji i rozporządzenia (WE) nr 1225/2009 ⁽¹⁾.

3.1.6. Unijnych funduszy strukturalnych nie należy wykorzystywać w taki sposób, by bezpośrednio lub pośrednio wspierały przeniesienie usług lub produkcji do innych państw członkowskich.

3.1.7. MŚP stanowią filar żywienia gospodarczego w Europie. Są one także, ze względu na swe rozmiary, najbardziej narażone na skutki nadużywania pozycji dominującej, co w wielu przypadkach prowadzi do ich zniknięcia z rynku. Powinno to stać się przedmiotem szczególnej uwagi w ramach polityki konkurencji, zwłaszcza jeśli chodzi o praktyki dużych konsorcjów przedsiębiorstw.

3.1.8. EKES ponownie podkreśla brak rzeczywistego instrumentu prawnego dla powództw zbiorowych umożliwiającego skuteczne dochodzenie prawa do odszkodowania osobom, które ucierpiały w wyniku praktyk polegających na nadużywaniu pozycji dominującej. Utrzymuje, że dyrektywa 2014/104/UE z 26 listopada 2014 r. oraz zalecenie w sprawie wspólnych zasad dotyczących mechanizmów zbiorowego dochodzenia roszczeń w przypadku naruszenia przepisów w dziedzinie konkurencji nie są w stanie zapewnić skutecznego dochodzenia praw przez podmioty poszkodowane w wyniku stosowania tego rodzaju praktyk.

3.2. Pomoc państwa

3.2.1. Modernizacja pomocy przyznawanej przez państwa umożliwia UE efektywniejsze wykorzystywanie zasobów i poprawę jakości finansów publicznych. Przyczynia się ponadto do realizacji przez państwa członkowskie strategii „Europa 2020” na rzecz wzrostu i konsolidacji budżetowej.

3.2.2. Pomoc państwa jest jednak w niektórych przypadkach istotna dla zapewnienia usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, w tym w zakresie energii, transportu i telekomunikacji. Stanowi ona często najskuteczniejsze narzędzie polityki pozwalające zagwarantować świadczenie usług o kluczowym znaczeniu dla wsparcia warunków gospodarczych i społecznych w regionach odizolowanych, oddalonych, peryferyjnych i wyspiarskich Unii.

3.2.3. EKES uważa za konieczne utrzymanie spójności między polityką konkurencji i pozostałymi politykami Unii, zwłaszcza w przypadkach inwestycji sprzyjających innowacyjności i badaniom naukowym, takich jak inwestycje w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji, finansowania ryzyka i upowszechnienia sieci szerokopasmowych.

3.2.4. Obywatele Unii nie uważają się za odpowiednio poinformowanych w zakresie złożonego systemu pomocy państwa i zwracają uwagę na trudności w dostępie do informacji na temat przedsiębiorstw, które otrzymują tego rodzaju pomoc ⁽²⁾. W celu zwiększenia jawności i przejrzystości EKES zaleca, aby państwa członkowskie w każdym przypadku upubliczniały informacje na temat odbiorców pomocy, przyznanych kwot i ich przeznaczenia.

3.3. Konkurencja na jednolitym rynku cyfrowym

3.3.1. Jednolity rynek cyfrowy to podstawowa strategia UE zmierzająca do położenia kresu fragmentacji licznych rynków krajowych i do ich połączenia na szczeblu unijnym ⁽³⁾. Innowacje cyfrowe kontrolowane są przez niewielką liczbę podmiotów z państw trzecich, które prowadzą działalność w skali globalnej. W związku z tym kluczowe znaczenia dla Europy ma zapewnienie sobie wiodącej pozycji dzięki jednolitemu rynkowi cyfrowemu.

⁽¹⁾ Dz.U. C 389 z 21.10.2016, s. 13. Zob. także „ETUC – BusinessEurope joint declaration on China's Market Economy Status” [Wspólna deklaracja Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych i Konfederacji Europejskiego Biznesu w sprawie statusu gospodarki rynkowej Chin] (19 lipca 2016 r.) i „Granting of Market Economy Status to China” [Przyznanie Chinom statusu gospodarki rynkowej], Parlament Europejski, grudzień 2015 r.

⁽²⁾ *Perception and awareness about transparency of state aid* [Postrzeganie i świadomość przejrzystości pomocy państwa], Eurobarometr, lipiec 2016 r.

⁽³⁾ Dz.U. C 71 z 24.2.2016, s. 65.

3.3.2. Wielkim wyzwaniem dla unijnej polityki konkurencji w sektorze zdominowanym przez gigantów technologicznych jest zapewnienie konsumentom dostępu do najlepszych produktów po jak najkorzystniejszych cenach oraz to, aby wszystkie przedsiębiorstwa, zarówno duże, jak i małe, konkurowały ze sobą na otwartym rynku w oparciu o wartość swoich produktów.

3.3.3. Sprawy badane przez Komisję:

- Usługi wyszukiwarek internetowych. Pisemne zgłoszenie zastrzeżeń przez Komisję opiera się na fakcie, że podczas porównywania cen firma Google systematycznie faworyzuje własne produkty. Przedmiotem badania są ponadto trzy inne zgłoszone zastrzeżenia.
- E-książki. Amazon narzuca klauzule, które mogą służyć unikaniu konkurencji, naruszając np. prawo do informacji o korzystniejszych warunkach lub alternatywach oferowanych przez konkurentów.
- Transgraniczne świadczenie odpłatnych usług telewizyjnych w Zjednoczonym Królestwie i Irlandii. Umowy licencyjne zawarte między Sky UK a sześcioma dużymi studiami filmowymi w Stanach Zjednoczonych wymagają, aby Sky UK zablokowało dostęp poza terytorium objętym licencją.
- Urządzenia mobilne takie jak smartfony i tablety. Na przykład system operacyjny Android wymaga od producentów wstępnego zainstalowania wyszukiwarki Google Search i przeglądarki Google Chrome oraz wyboru Google Search jako domyślnej wyszukiwarki – stanowi to warunek wstępny przyznania im licencji na pewne zastrzeżone aplikacje Google.
- Zestawy chipów pasma podstawowego wykorzystywane w urządzeniach elektronicznych. Dochodzenie dotyczy tego, czy Qualcomm, ich główny dostawca na świecie, oferował zachęty finansowe wiodącemu producentowi smartfonów i tabletów pod warunkiem że ten będzie używać wyłącznie produktów tej firmy.

3.3.4. Zasadniczo chodzi o ewentualne praktyki monopolowe i nadużywanie pozycji dominującej. Złożoność techniczna i duży oddźwięk medialny badanych spraw prowadzą do krytyki, w której m.in. zarzuca się UE, że „wypowiedziała wojnę Dolinie Krzemowej”. EKES nie podziela tych krytycznych głosów i popiera działania Komisji, które uznaje za zrównoważone i zgodne z przepisami.

3.3.5. Firma Google – która w 2015 r. odnotowała przychód w wysokości 74,5 mld USD – ma dominującą pozycję w Europejskim Obszarze Gospodarczym z przekraczającym 90 % udziałem w rynkach usług ogólnego wyszukiwania w internecie, licencjonowanych systemów operacyjnych dla smartfonów i sklepów z aplikacjami dla systemu operacyjnego na urządzenia mobilne Android. Twierdzi się też, że prowadzone przez Komisję dochodzenie podważało możliwość, aby UE stała się ośrodkiem innowacyjnych pomysłów, a zastosowane podstawy techniczne nie były poprawne. Jednakże służby techniczne Federalnej Komisji Handlu Stanów Zjednoczonych stwierdziły w 2012 r., że firma Google, która kontroluje dwie trzecie rynku północnoamerykańskiego, wykorzystywała techniki antykonkurencyjne i dopuszczała się nadużywania pozycji dominującej ze szkodą dla użytkowników i konkurentów⁽⁴⁾. Śledztwo przeprowadzone w tym kraju doprowadziło do takich samych wniosków⁽⁵⁾.

3.4. Przyjazna dla klimatu europejska unia energetyczna

3.4.1. Europejska unia energetyczna może pochwalić się istotnymi osiągnięciami:

- Bezpieczeństwo dostaw: UE osiągnęła strategiczny sukces i jest obecnie znacznie lepiej przygotowana do poradzenia sobie z kryzysem takim jak kryzys z 2009 r. Uzależnienie Europy od gazu pochodzącego z Rosji zmniejszyło się do jednej trzeciej, poprawiła się też znacznie infrastruktura wewnętrznego przepływu gazu, możliwości zaopatrzenia zewnętrznego i pojemność magazynowa.
- Cele (20-20-20 do 2020 r.) ustanowione w odniesieniu do obniżenia emisji gazów cieplarnianych i szerszego wykorzystania odnawialnych źródeł energii można by zrealizować szybciej, niż przewiduje to ustalony harmonogram, a efektywność energetyczna poprawia się prawie zgodnie z założeniami, aczkolwiek częściowo wskutek spowolnienia gospodarczego.
- Rynki zostały otwarte, a konsumentom zapewniono szerszy wybór.

⁽⁴⁾ <http://www.wsj.com/articles/inside-the-u-s-antitrust-probe-of-google-1426793274>

⁽⁵⁾ „Does Google content degrade Google search? Experimental evidence” [Czy treści dostarczane przez Google obniżają jakość wyszukiwania za pomocą wyszukiwarki Google?], Harvard Business School, 2015 r.

3.4.2. Jednakże EKES, który wyraził poparcie dla strategii ramowej z 2015 r. ⁽⁶⁾, pragnie zwrócić szczególną uwagę na ogromne wyzwania stojące przed UE w najbliższych latach:

- zmniejszenie kosztu energii, który wciąż jest bardzo wysoki dla unijnego konsumenta, i który rodzi konsekwencje społeczne (zagrożenie ubóstwem energetycznym), gospodarcze (znacząco wpływa na sytuację MSP) i konsekwencje dla konkurencyjności zewnętrznej (energia jest znacznie tańsza na innych rynkach, np. w Stanach Zjednoczonych),
- poprawa integracji rynków przez zwiększenie wzajemnych powiązań sieci, oraz
- przejęcie przywódczej roli w zakresie wdrażania celów konferencji stron (COP 21) z Paryża, aby z powodzeniem osiągnąć istotną zmianę w wyniku stopniowego i opłacalnego przejścia na gospodarkę niskoemisyjną.

3.4.3. EKES popiera Komisję w zdecydowanym stosowaniu przepisów prawa antymonopolowego, co stanowi podstawę zwalczania nadużyć podmiotów dominujących na rynku. W tym kontekście należy zwrócić uwagę na prawnie wiążące porozumienie zawarte między Komisją a Bulgarian Energy Holding.

3.4.4. W 2012 r. sektor energetyczny otrzymał pomoc państwa w wysokości 122 mld EUR (UE-28) ⁽⁷⁾. Bez takiego wsparcia odbiorców nie byłoby stać na pokrycie już i tak wysokich cen energii. Przy stosowaniu strategii politycznych dotyczących pomocy publicznej ⁽⁸⁾ Komisja musi uwzględnić produkcję określonych rodzajów energii ze źródeł odnawialnych, na które przeznaczona jest największa pomoc (44 mld EUR), gdyż wysokie koszty produkcji uniemożliwiają dostawcom konkurowanie na rynku.

3.4.5. EKES odnotowuje, że Komisja zatwierdziła przejęcie oddziałów energetycznych firmy Alstom przez amerykańskie przedsiębiorstwo General Electric (GE) ⁽⁹⁾.

3.4.6. Komisja stwierdza, że „sprawowana przez UE kontrola połączeń w dalszym ciągu stanowiła skuteczne narzędzie pozwalające zachować otwarty charakter unijnego rynku energii”. Należy to pogodzić z faktem, że niskie ceny ropy mogą sprawiać, że fuzje staną się niezbędne do obniżenia kosztów produkcji. Niektóre prognozy wskazują, że liczba producentów gazu i ropy spadnie o jedną trzecią.

4. Wzmocnienie jednolitego rynku w UE

4.1. System podatkowy

4.1.1. EKES zgadza się, że przejrzystość i równomierne rozłożenie obciążeń podatkowych są niezbędne dla istnienia jednolitego rynku. Uchylenie się od opodatkowania, oszustwa podatkowe i raje podatkowe generują znaczne koszty dla unijnych podatników i jednocześnie zakłócają konkurencję. Szacuje się, że co roku UE traci między 50 a 70 mld EUR dochodów podatkowych w wyniku uchylania się od opodatkowania, co stanowi nieco ponad 16 % wartości inwestycji publicznych w UE. Jeśli dodać do tego straty dochodów spowodowane legalnymi, bądź uchodzącymi za takie, praktykami inżynierii podatkowej, szkody te okazują się znacznie wyższe ⁽¹⁰⁾.

4.1.2. Plan działania dotyczący sprawiedliwego i skutecznego stosowania podatku od osób prawnych to ważny krok w kierunku ograniczenia agresywnego planowania podatkowego, które to zjawisko prowadzi do erozji podstawy opodatkowania w państwach członkowskich i sprzyja nieuczciwej konkurencji ⁽¹¹⁾.

4.1.3. EKES podkreśla, że Komisja musi kontynuować wysiłki w zakresie promowania konkurencji poprzez ograniczanie zakłóceń w związku z podatkami wynikających z braku dostosowania 28 systemów podatkowych. Skomplikowany system ustalania cen transferowych, który obowiązuje obecnie w przypadku transakcji wewnątrz grupy, jest szczególnie kosztowny i uciążliwy dla przedsiębiorstw działających w UE oraz prowadzi do sporów między administracjami państw członkowskich i skutkuje podwójnym opodatkowaniem przedsiębiorstw. Celowym byłoby ustanowienie wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych (CCCTB) dla przedsiębiorstw prowadzących działalność transgraniczną.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 383 z 17.11.2015, s. 84.

⁽⁷⁾ „Subsidies and costs of EU energy” [Dopłaty w związku z energią i koszty energii w UE] (11 listopada 2014 r.). <http://ec.europa.eu/energy/en/content/final-report-ecofys>.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 200 z 28.6.2014, s. 1.

⁽⁹⁾ GE ogłosiło, że w latach 2016–2017 zlikwiduje 6 500 miejsc pracy w Europie, w tym 765 we Francji. *Le Monde*, 14 stycznia 2016 r.

⁽¹⁰⁾ Zob. „Bringing transparency, coordination and convergence to corporate tax policies in the European Union” [Nadawanie przejrzystości oraz skoordynowanego i jednolitego charakteru polityce w zakresie podatku od osób prawnych w Unii Europejskiej], wrzesień 2015 r.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 71 z 24.2.2016, s. 42.

4.1.4. Komisja bada porozumienia podatkowe zawarte między niektórymi państwami członkowskimi a wielkimi przedsiębiorstwami wielonarodowymi, tj. w Luksemburgu (Fiat, Starbucks, McDonald's, Amazon) i Niderlandach (Starbucks). W sprawie Apple Komisja jest zdania, że w wyniku zastosowanego rozwiązania podatkowego przedsiębiorstwo to mogło uniknąć podatku obrotowego niemal od wszystkich swoich produktów w EOG, w związku z czym ma obowiązek zwrócić Irlandii kwotę szacowaną na 13 mld EUR. Bez uszczerbku dla ostatecznej decyzji, jaka zostanie podjęta w tej sprawie, EKES popiera Komisję w badaniu porozumień podatkowych, które mogą szkodzić konkurencji.

4.2. **Krajowe organy ds. konkurencyjności**

4.2.1. Rozporządzenie (WE) nr 1/2003⁽¹²⁾ wzmocniło pozycję krajowych organów ochrony konkurencji i przyczyniło się do ugruntowania międzynarodowego prestiżu, jakim cieszy się unijna polityka konkurencji. Komisja poddała konsultacjom publicznym wzmocnienie pozycji krajowych organów ds. konkurencyjności, do których obecnie należy rozpatrywanie największej liczby spraw. Koordynacja prac między poszczególnymi krajowymi organami konkurencji oraz między tymi organami a Komisją zwiększa skuteczność działań w przypadku operacji transgranicznych.

4.3. **Płatności kartą**

4.3.1. Choć upowszechniły się różne systemy płatności elektronicznych, ogółem konsumenci płacą za 85 % zakupów gotówką. W UE sytuacja jest podobna w różnych państwach członkowskich, choć w krajach skandynawskich odsetek płatności w gotówce wynosi jedynie 10 %. W każdym wypadku płatności kartą mają kluczowe znaczenie dla funkcjonowania handlu i są bardzo ważne dla konsumentów. Rozporządzenie (UE) 2015/751 wprowadza pułapy opłat interchange⁽¹³⁾.

4.3.2. Pisemne zgłoszenie zastrzeżeń wobec przedsiębiorstwa Mastercard dotyczy uniemożliwiania bankom, aby oferowały niższe opłaty interchange sprzedawcom detalicznym z siedzibą w innym państwie członkowskim należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) oraz pobierania wyższych opłat interchange od kart wystawionych w innych regionach świata. Europejskie stowarzyszenia konsumentów wielokrotnie informowały o nadużyciach ze strony takich emitentów kart jak Visa czy Mastercard, którzy mają uprzywilejowaną pozycję ze względu na dominację na rynku. EKES pragnie, aby wynik śledztwa doprowadził do eliminacji tego rodzaju przeszkód i aby ustanowione w UE pułapy opłat interchange obowiązywały niezależnie od kraju, w którym dana karta została wydana.

4.4. **Pomoc państwa dla banków**

4.4.1. Komisja zdaje sobie sprawę z pomocy państwa przyznanej bankom w różnych krajach. Do tej pory kryzys gospodarczy spowodował znaczne koszty poniesione przez europejskich podatników. Aby uniknąć całkowitego załamania systemu bankowego, rządy przystąpiły do ratowania banków przez niezwłoczne przyznanie wsparcia na niespotykaną dotąd skalę. W strefie euro w latach 2008–2014 pomoc publiczna dla podmiotów finansowych osiągnęła 8 % PKB, z czego odzyskano 3,3 %⁽¹⁴⁾.

4.4.2. Oprócz znacznych kosztów dla publicznych zasobów finansowych, ratowanie banków, których restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja podlega przepisom obowiązującym od dnia 1 stycznia 2015 r.⁽¹⁵⁾, może prowadzić do zakłócania konkurencji.

EKES twierdzi, że należy:

- zmniejszyć narażenie podatników na koszty ratowania banków,
- przyznać organom publicznym kompetencje konieczne do przyjmowania środków zabezpieczających, oraz
- powierzyć organom ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji prawo do umorzenia roszczeń niezabezpieczonych wierzycieli instytucji znajdującej się na progu upadłości oraz konwersji należnych wierzytelności na kapitał własny⁽¹⁶⁾.

⁽¹²⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady „Dziesięć lat egzekwowania prawa ochrony konkurencji: na podstawie rozporządzenia 1/2003 – osiągnięcia i perspektywy”
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52014DC0453&from=PL>.

⁽¹³⁾ Dz.U. L 123 z 19.5.2015, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Biuletyn EBC.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 190.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. C 44 z 15.2.2013, s. 68.

5. Konkurencja w erze globalizacji

5.1. Upowszechnienie się systemów konkurencji w wyniku globalizacji sprawia, że współpraca międzynarodowa staje się koniecznością. EKES zdecydowanie popiera aktywny udział Komisji w takich forach jak Komitet Konkurencji OECD, Konferencja ONZ ds. Handlu i Rozwoju (UNCTAD) i Międzynarodowa Sieć Konkurencji (RIC).

5.2. Głos UE jest obecnie słyszalny i szanowany na tych forach. EKES podkreśla, że konieczne jest utrzymanie zasobów materialnych i ludzkich proporcjonalnych do tej odpowiedzialności.

Bruksela, dnia 19 października 2016 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Georges DASSIS
